

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů

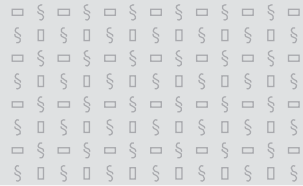
Proč?

- teritoriální omezení
  - stejná koncepce, jako u soudního rozhodnutí
- lze vnímat jako projev kontrolní funkce obecných soudů vůči rozhodčímu řízení (u cizích rozhodčích nálezů)
- nelze zrušit (např. v Německu lze pro území Německa)
- lze pouze **neuznat**

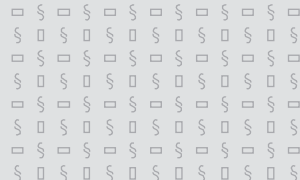
Prameny v ČR

- Ženevská úprava
- Newyorská úmluva
- ZRŘ
- Dvoustranné smlouvy o právní pomoci (např. smlouva o právní pomoci mezi ČR a SR 209/1993 Sb.)
- Článek IX Evropské úmluvy
- unijní úprava?

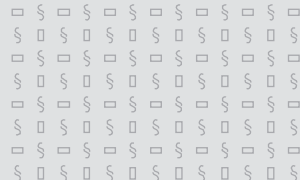
Vztahy mezi prameny (1)

- ❑ Ženevská úprava vs Newyorská úmluva
- ❑ článek VII odst. 2 NÚ
  - *Ženevský protokol o doložkách o rozsudím z roku 1923 a Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích výroků z roku 1927 pozbudou platnosti mezi Smluvními státy v době a v rozsahu, v němž se tato Úmluva stane pro ně závaznou.*

Vztahy mezi prameny (2)

- ❑ Newyorská úmluva vs Evropská úmluva
- ❑ článek IX odst. 2 EÚ
  - *Ve vztazích mezi smluvními státy, které jsou zároveň účastníky Newyorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů ze dne 10. června 1958, omezuje odstavec 1 tohoto článku použití článku V, odstavec 1 e) Newyorské úmluvy pouze na zrušovací důvody, které tento odstavec výslovně uvádí.*

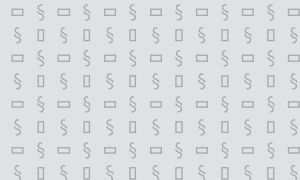
Vztahy mezi prameny (3)

- ❑ New Yorská úmluva vs jiné MS, vnitrostátní právo (ZRŘ)
- ❑ článek VII odst. 1
  - *Ustanovení této Úmluvy se **nedotýkají platnosti** mnohostranných nebo dvoustranných dohod uzavřených Smluvními státy o uznání a výkon rozhodčích nálezů, ani **nemohou zbavit** žádnou zúčastněnou stranu případného práva **použití rozhodčího nálezu** způsobem a v rozsahu stanoveném **zákonodárstvím** nebo smlouvami země, **v níž je nález uplatňován.***

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

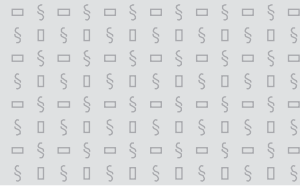
NEW YORSKÁ ÚMLUVA

Rozhodčí nález

- NÚ nemá definici
- článek I odst. 2 - nálezy vydané v rozhodčím řízení ad hoc i před stálými rozhodčími soudy
- V zásadě autonomní vymezení (judikatura)
- ANO: konečný nález (celkový i částečný), nález obsahující smír, mezitimní nález (jen uznání)
- NE: procesní rozhodnutí (rozhodující je obsah, účel a účinky)
- SPORNÉ: rozhodnutí o pravomoci (konečnost x procesní charakter, jen uznání), předběžná opatření (chybí konečnost)
- výhrada čl. I odst. 3 - obchodní spory (právo státu výkonu)

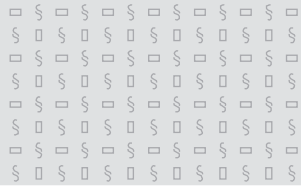

Cizí rozhodčí nálezy

☐ článek I odst. 1 - dvě kritéria

- teritoriální - RN vydaný na území jiného státu
  - základní kritérium, které se použije vždy
- funkční - RN, které nejsou považovány ve státě výkonu za domácí
  - rozšiřuje použití NY
  - byl vydán ve státě výkonu, ale nepovažuje se za tuzemský RN

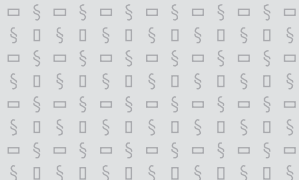
Uznání a výkon

NÚ neupravuje:

- proces uznání
- výkon rozhodčího nálezu

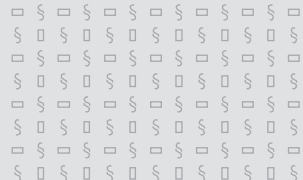
NÚ upravuje:

- podmínky uznání
- závazek státu uznávat a vykonávat cizí nálezy za stanovených úmluvou a za podmínek, které nebudou tíživější než u domácích nálezů (článek III)

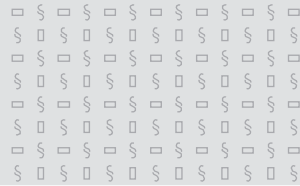
Podmínky uznání

- nutné dokumenty (článek IV)
- důkazní břemeno (článek V)
- důvody pro odmítnutí uznání (článek V)

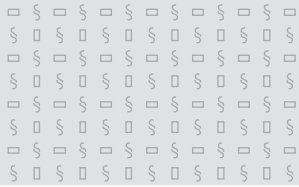
Důvody pro odepření uznání

- taxativní výčet
- návrhové důvody - odst. 1
- důvody zkoumané ex officio - odst. 2
- zákaz přezkumu ve věci samé
- restriktivní interpretace
- soud může uznání odepřít

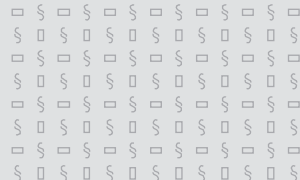
Článek V odst. 1 pís. a)

- nezpůsobilost stran rozhodčí smlouvy
  - kolizní normy fora (státu výkonu) => rozhodné právo
  - způsobilost státu a jiných veřejnoprávních subjektů - dominuje hmotněprávní přístup - *státy se nemohou dovolávat omezujících ustanovení svého práva, aby popřely platnost rozhodčí smlouvy, kterou dobrovolně uzavřely*
  - oprávnění uzavřít rozhodčí smlouvu za jiného, otázka právního nástupnictví

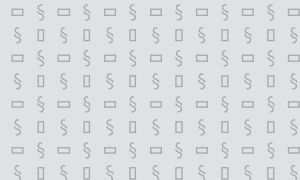
Článek V odst. 1 pís. a)

- neplatnost rozhodčí smlouvy (kolizní normy)
  - právo, které si strany zvolily pro RS
    - výslovná volba (velmi vzácná)
    - implicitní volba (volba pro smlouvu hlavní x volba místa konání rozhodčího řízení)
  - právo státu, kde se konalo rozhodčí řízení
  - forma RS - článek II
  - materiální platnost RS (smluvní konsenzus, vady vůle a projevu - problém prokázat, pokud je splněna forma podle článku II)
  - ? arbitrabilita - spíše jen článek V odst. 2

Článek V odst. 1 pís. b)

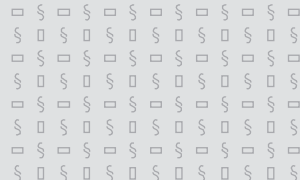
- ❑ porušení spravedlivého procesu v rozhodčím řízení
- ❑ právo rozhodné pro standard spravedlivého procesu - článek V odst. 1 pís. b) je autonomní pravidlo
- ❑ strana nebyla řádně vyrozuměna o ustanovení rozhodce nebo o rozhodčím řízení
  - strana nebyla vyrozuměna vůbec
  - strana nebyla vyrozuměna řádně (čas, způsob a obsah vyrozumění) - strana musí mít možnost jmenovat rozhodce či se zúčastnit jednání (krátká lhůta sama o sobě nemusí být problém)
  - vyrozumění nemusí splňovat žádné formální požadavky vyžadované předpisy pro soudní řízení
  - vyrozumění o rozhodci zahrnuje i jméno rozhodce

Článek V odst. 1 pís. b)

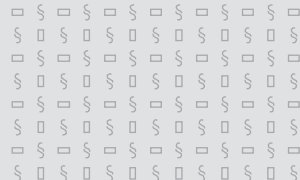
- ❑ strana nemohla uplatnit své požadavky
  - každá závažná vada řízení, především porušení stejné příležitosti uplatnění práva na slyšení
  - oběma stranám musí poskytnuta příležitost uplatnit své požadavky a předložit důkazy
  - rozhodčí nález vydaný v nepřítomnosti žalovaného automaticky nevede k odepření uznání
  - nemusí se nutně konat ústní jednání
  - povinnost rozhodců informovat stranu o tvrzeních a důkazech druhé strany a dát možnost se k nim vyjádřit
  - rozhodci vyšli ze skutečností, které nebyly tvrzeny stranami, aniž měly strany možnost se vyjádřit (tzv. překvapivé rozhodnutí)
  - nestrannost a nezávislost rozhodců
  - odůvodnění nálezu

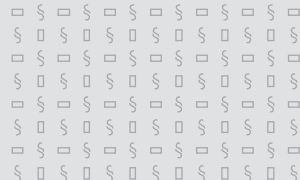
Článek V odst. 1 pís. c)

- Spor nepadá do rozsahu rozhodčí smlouvy (věcného či osobního)
- Rozhodce překročil svoji pravomoc (*ultra petita*)
- Rozhodčí smlouva x mandát, který daly strany rozhodcům (př. rozhodčí doložka v kupní smlouvě - rozsah: spory z kupní smlouvy, mandát: konkrétně uplatněný nárok)
- Rozhodčí smlouva je platná
- Rozsah rozhodčí smlouvy - otázka jejího výkladu (vychází se primárně z textu rozhodčí smlouvy)
- Mandát rozhodce - obvyklá námitka: rozhodci přiznali více, než bylo žádáno
- Nevztahuje se na situaci, kdy rozhodci aplikovali jiné než zvolené právo nebo rozhodovali bez zmocnění podle ekvity
- Velmi zřídka uplatňovaný důvod

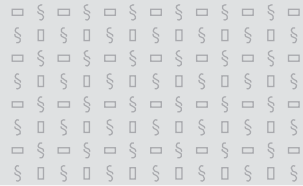
Článek V odst. 1 pís. d)

- dva důvody - vada složení rozhodčího senátu a vada průběhu rozhodčího řízení
- dohoda stran
- právo místa konání rozhodčího řízení
- dohoda stran má přednost
- ujednání stran je v rozporu s kogentními normami práva státu konání rozhodčího řízení
- limity dohody ve fázi uznání
  - Článek V odst. 1 pís. b)
  - Článek V odst. 1 pís. e)
  - Článek V odst. 2 pís. b)

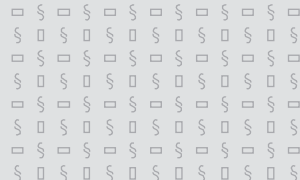
Článek V odst. 1 pís. d)

- Vady zvažované v rámci tohoto důvodu (většinou zkoumán soulad s dohodou stran, naprosto výjimečně odepření uznání)
  - Nedodržení lhůty pro vydání rozhodčího nálezu
  - Nekonání jednání na dohodnutém místě
  - Vydání neodůvodněného nálezu
  - Nenařízení ústního jednání
  - Neaplikace sjednaných procesních pravidel
  - Výběr jazyka řízení
  - Nedodržení postupu při ustanovení rozhodců
  - Počet rozhodců

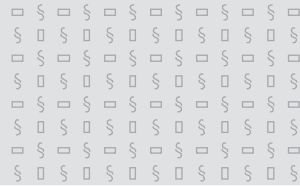
Článek V odst. 1 pís. e)

- Tři důvody:
  - 1) Rozhodčí nález se nestal závazným
    - NÚ nespecifikuje, kdy a za jakých podmínek se nález stane závazným
    - Povinná strana musí prokázat, že nález není závazný
    - Právo státu původu
    - ❖ Text pís. e), závaznost se musí opírat o určitý právní řád
    - ❖ Výklad pojmu závazný - nejde o to, co dává rozhodčímu nálezu závaznost (to je určitě právo státu původu)
    - ❖ Jaké podmínky musí nález splnit, aby byl závazný? - Všechny podle práva státu původu nebo autonomní podle NÚ?

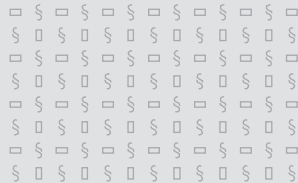
Článek V odst. 1 pís. e)

- Aplikace práva státu původu - kdy se RN stal připraveným pro výkon nebo kdy splnil podmínky pojmu, který je podle práva ekvivalentní pojmu závazný (vydání, doručení, registrace, potvrzení soudem)
- Autonomní definice
  - Jasně: není třeba prohlášení vykonatelnosti ve státě původu
  - Více podob (řádné x mimořádné opravné prostředky, nálezný nebyl zrušen, existence druhého stupně v rozhodčím řízení)

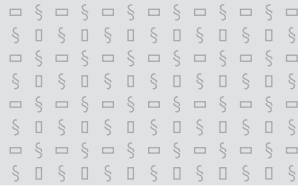
Článek V odst. 1 pís. e)

- 2) Rozhodčí nález byl zrušen ve státě původu
  - Zrušení rozhodčího nálezu je věci národního práva (domácí x cizí rozhodčí nález)
  - NÚ potvrzuje výlučnou pravomoc soudů ve státě původu zrušit nález
  - NÚ přiznává zrušení účinky v jiných státech (nález v režimu NÚ, skutečně zrušen, zrušen soudem ve státě původu) => zrušení má extraterritoriální účinky
  - Většina států respektuje zrušení nálezu ve státě původu => odmítnutí uznání a výkonu
  - Uvážení soudu ve státě výkonu (důvody, pro které byl nález zrušen)

Článek V odst. 1 pís. e)

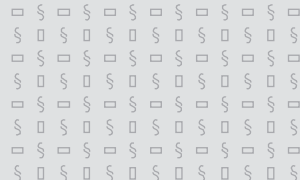
- 3) Výkon rozhodčího nálezů byl odložen
  - Rozhodnutím soudu
  - Automatické odložení na základě zákona nestačí
  - Článek VI

Článek V odst. 2 pís. a)

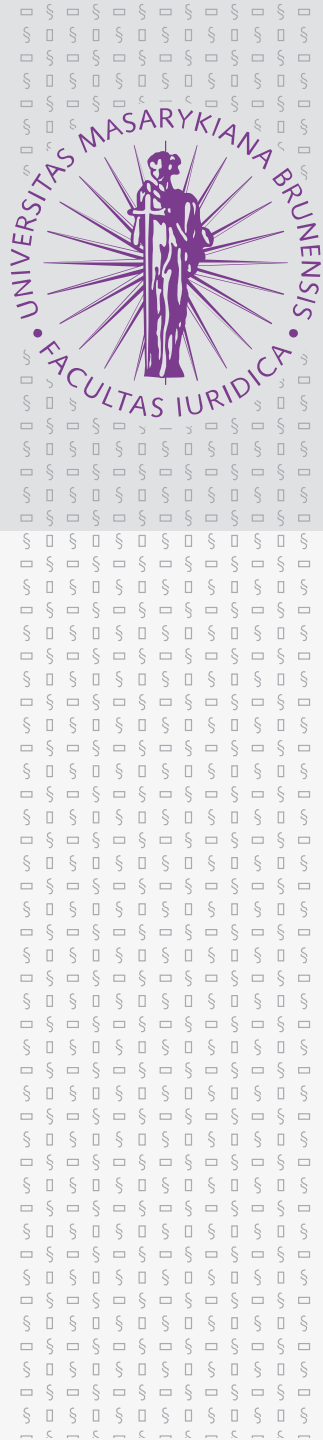
- Nearbitrabilita sporu
- Hodnocení podle práva státu výkonu -> restriktivní výklad (rozlišování mezi vnitrostátním a mezinárodním rozhodčím řízením)

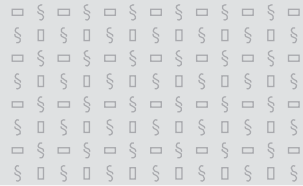
Článek V odst. 2 pís. b)

- Veřejný pořádek státu výkonu
- Obsah je dán činností soudů
- Mezinárodní veřejný pořádek
- Úzké chápání veřejného pořádku
- Hodnoty a pravidla klíčová pro právní řád
- Část veřejného pořádku státu, která brání uznání a výkonu cizího rozhodčího nálezu
- Hmotněprávní (otázka promlčení, protiprávnost, korupce, podvod, porušení soutěžního práva) i procesní veřejný pořádek (spravedlivý proces, rovnost stran, nezávislost a nestrannost rozhodce, nedostatek odůvodnění nálezu)

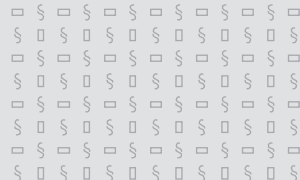

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

VNITROSTÁTNÍ ÚPRAVA

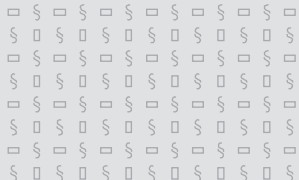

- ❑ §§ 120 - 122 ZMPS
- ❑ zkoumá se *ex officio* (budou odepřeny)
- ❑ uznání se nevyslovuje zvláštním rozhodnutím, přihlédne se k němu při výkonu
  - musí být ale návrh na „uznání a výkon“

ZMPS

- ❑ cizí rozhodčí nález
  - teritoriální kritérium
- ❑ vzájemnost - základní podmínka uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (§ 120)
- ❑ důvody pro odepření uznání a výkonu (§ 121)
  - rozhodčí nález není pravomocný nebo vykonatelný podle práva státu, kde byl vydán
  - byl zrušen ve státě, v němž nebo podle jehož práva byl vydán
  - důvody pro zrušení podle ZRŘ
  - rozpor s veřejným pořádkem

Kontrolní fce, cizí RN - srovnání SR

- kompletní převzetí důvodů z NY Úmluvy
- poměrně vhodné, neproblematické
- kvůli tomu ale vynechali VZÁJEMNOST

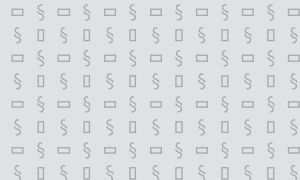
Uznání a výkon zrušeného RN

- dle NY - soud může, pokládá-li to za **vhodné** odložit rozhodnutí o výkonu/**může odepřít** uznání (čl. V/1/e)
- může být vykonáno „něco“, co již neexistuje?
- ex nihilo nil fit
- různá praxe v jednotlivých státech
  - Rakouskou - není důvod nevykonat, jen kdyby v jasném rozporu s domácí právní úpravou
  - Francie - RN vydaný ve Švýcarsku je mezinárodním rozhodčím nálezem, není inkorporován do šv. práva, jeho existence je zachována i když je zrušen (ledaže rozpor s veř. pořádkem)
  - USA - RN mají být rušeny pouze z výjimečných důvodů. Když je zrušen z jiného, nemusí na to být brán zřetel (Chromalloy)
- patrně nutné zkoumat zejména důvod
  - rovnost stran, spravedlivý proces
  - veřejný pořádek

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

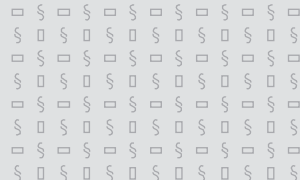
UNIJNÍ ZÁSAHY?

ESD, C-126/97 *Eco Swiss*

- ❑ společnost Benetton (Niz) uzavřela na dobu 8 let licenční smlouvu s Eco Swiss (Hong-Kong) - výroba hodinek s nápisem Benetton Bulova
- ❑ po 5 letech Benetton vypověděl smlouvu
- ❑ Eco Swiss zahájil RR, vyhrál, \$ 24mil
- ❑ Benetton napadl RN pro rozpor s veřejným pořádkem (nedodržení evropského soutěžního práva)
- ❑ ESD: tam, kde národní právo jako důvod pro zrušení rozhodčího nálezu zohledňuje rozpor s veřejným pořádkem, je nutné čl. 101 a 102 (dnes podle SFEU) chápat jako součást veřejného pořádku a jejich případné porušení sankcionovat zrušením (neuznáním u cizího RN) pro rozpor s veřejným pořádkem

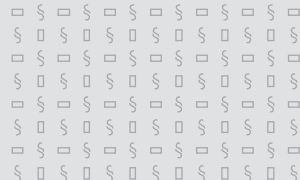
ESD, C-126/97 *Eco Swiss* (2)

- ❑ soudy postupují při zrušování podle svého práva (např. lhůty)
- ❑ nezohlednění čl. 101 a 102 rozhodci je nutné zohlednit také jako rozpor RN s veřejným pořádkem ve smyslu čl. V odst. 2 New Yorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů
- ❑ navazující francouzské rozhodnutí *Thales vs. Euromissiles* (2004) kdy se povinný z RN snažil domoci zrušení RN s odůvodněním, že porušuje unijní soutěžní právo
- ❑ podle pařížského Court d' appel francouzské soudy nemají právo přezkoumat meritum sporu z RR
- ❑ navíc se nejedná o flagrantní porušení fr. mezinárodního veřejného pořádku a proto nelze takový RN zrušit

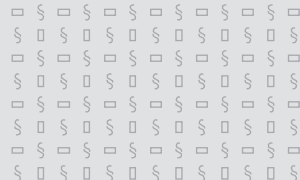
ESD, C-393/92 *Almeo*

- ❑ spor mezi nizozemskými místními distributory elektrické energie a elektrárenskou společností
- ❑ distributoři zažalovali v rozhodčím řízení na vyrovnávací příplatek, který museli platit (rozdíl mezi vyšší cenou za distribuci do venkovských oblastí a nižší cenou pro městské oblasti)
- ❑ prohráli, napadli před obecným soudem
- ❑ přezkoumávající soud měl postupovat podle zásad spravedlnosti (na základě dohody stran)
- ❑ ESD: to, že soud rozhoduje na základě spravedlnosti nemění nic na jeho povaze soudního orgánu a je proto soudem ve smyslu čl. 177
- ❑ navíc ze zásady přednosti unijního práva vyplývá, že soud přezkoumávající RN podle vnitrost. práva a mající rozhodovat podle zásad spravedlnosti, musí dodržovat unijní právní předpisy a zejména předpisy soutěžního práva

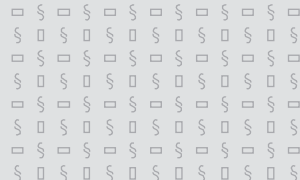
ESD, C-168/05 *Claro* (1)

- paní Claro uzavřela smlouvu o poskytování mobilních telefonních služeb, která obsahovala rozhodčí doložku
- paní Claro nedodržela minimální délku trvání smlouvy a bylo vůči ní zahájeno RŘ
- bylo jí oznámeno RŘ, možnost odmítnutí RŘ a možnost v takovém případě zahájení řízení před soudem
- paní Claro nijak nezpochybnila RŘ či platnost rozhodčí smlouvy, předložila argumenty ve věci samé
- následně napadla rozhodčí nález pro zneužívající charakter rozhodčí doložky (tím pádem neplatnost)
- soud uznal její argumenty - zneužívající povaha rozhodčí doložky a proto její neplatnost

ESD, C-168/05 *Claro* (2)

- protože ale *Claro* neuplatnila námitku v RŘ, soud podal dotaz k ESD: „...vyžaduje ochrana spotřebitele ve směrnici 93/13/EHS o nepřiměřených podmínkách ve spotř. smlouvách, aby soud posoudil platnost RS, zrušil RN, jestliže spotřebitel uplatnil námitku neplatnosti až v rámci soudního řízení, nikoliv v průběhu rozhodčího řízení?
- ESD:
- procesní podmínky pro zajištění ochrany práv vycházející z práva EU stanoví stát sám (tam, kde toto není stanoveno právem EU), jestliže nejsou méně příznivé, než podmínky pro zajištění ochrany poskytované vnitrostátním právem, a že v praxi nadměrně nezatěžují výkon práv přiznaných právem EU

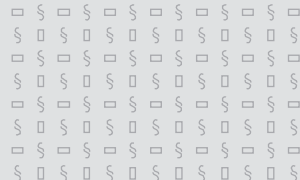

ESD, C-168/05 *Claro* (3)

- spotřebitel - slabší postavení (vyjednávací postavení, neví o svých právech, vykonává je s obtíží)
- ochrana směrnice se vztahuje na případy, kdy spotřebitel neuplatní charakter zneužívající klauzule proto, že o svém právu neví, nebo je odrazen od uplatnění (výše nákladů na soudní řízení)
- taková ochrana by nemohla být poskytnuta, kdyby soud nemohl přezkoumat neplatnost RN proto, že spotřebitel neuplatnil neplatnost rozhodčí smlouvy v průběhu RŘ
- ochrana poskytnutá směrnicí = veřejný zájem
- ustanovení ve směrnici - kogentní, nahrazuje rovnováhu vztahu tam, kde subjekty mají reálně nerovné postavení

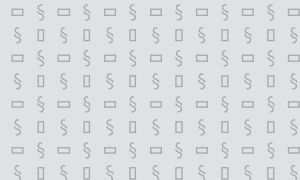
ESD, C-40/08 *Austurcom* (1)

- smlouva o poskytování mobilních telefonních služeb mezi paní Noguiera a spol. Austurcom, ta obsahovala rozhodčí doložku
- smlouva neobsahovala sídlo rozhodčího soudu
- paní N. neuhradila několik faktur, vypověděla smlouvu před uplynutím sjednané doby
- bylo vůči ní zahájeno RR, byl vydán rozhodčí náleží
- paní N. byla v průběhu řízení nečinná a **nepodala** nenapadla platnost rozhodčí smlouvy, náleží se stal pravomocným
- Austurcom podala návrh na výkon

ESD, C-40/08 *Austurcom* (2)

- ❑ soud konstatoval, že rozhodčí doložka má nepřiměřenou povahu
  - sídlo RS nebylo ve smlouvě uvedeno, je značně vzdáleno od bydliště spotřebitele
  - náklady spotřebitele na přepravu do místa sídla RS byly vyšší, než hodnota předmětu sporu
  - RS sám vypracovává smlouvy, které jsou potom využívány telekomunikačními společnostmi
- ❑ ALE - vnitrostátní právo neumožňuje rozhodcům zkoumat neplatnost nepřiměřené rozh.doložky bez návrhu, dále neexistuje ustanovení týkající se posouzení nepřiměřenosti soudem rozhodujícím o nuceném výkonu rozhodčího nálezu

ESD, C-40/08 *Austurcom* (3)

- ❑ otázka na ESD: „...lze vyvodit z ochrany podle směrnice 93/13/EHS, že soud rozhodující o výkonu rozhodčího nálezu vydaného bez účasti spotřebitele přezkoumá neplatnost rozhodčí smlouvy i bez návrhu, následně zruší RN, jestliže se jedná o nepřiměřenou rozhodčí doložku v neprospěch spotřebitele?“
- ❑ jednalo by se tedy o **absolutní ochranu** poskytnutou i tehdy, když by o ni spotřebitel nežádal, navíc **navzdory** vnitrostátním procesním předpisům (překážka věci rozsouzené)

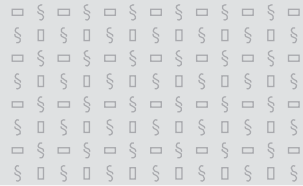

ESD, C-40/08 *Austurcom* (4)

- odpovědi ESD:
- odkaz na rozs. Claro - kogentnost směrnice, ochrana veřejného zájmu, zavádění rovnováhy
- zde se ovšem spotřebitel nedomáhal svých práv
- důležitý bod - zajištění stability práva, právních vztahů, proto konečnost, nezpochybnitelnost soudních rozhodnutí
- dle dřívější judikatury (Eco Swiss, Recueil) nemá vnitrostátní soud povinnost nepoužít vnitrostátní právo ve smyslu úpravy překážky věci rozsouzené, a to ani kdyby to umožňovalo napravit porušení práva EU
- jedná se o procesní autonomii členských států

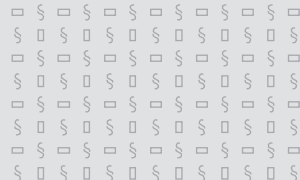
ESD, C-40/08 *Austurcom* (5)

- ALE - je nutné zkoumat každý případ, kde existuje pochybnost, zda vnitrostátní procesní norma znemožňuje (nadměrně ztěžuje) použití práva EU (Peterbroeck, Recueil, Olimpiclub)
- např. přiměřenost prekluzivních lhůt k podání návrhů na zrušení rozhodčích nálezů (v tomto případě 60 dnů)
- v pořádku, v souladu se zásadou efektivity
- dále je nutné, aby podmínky umožňující použití práva EU *ef officio* nebyly méně výhodné, než podmínky umožňující *ef officio* použít vnitrostátní právo
- směrnice 93/13/EHS: veřejný zájem, zvyšování životní úrovně a kvality života

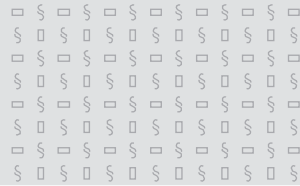
ESD, C-243/08 *Pannon*

- nezmiňuje výslovně rozhodčí řízení
- i přesto v této souvislosti v návaznosti na předcházející rozhodnutí velice často zmiňován
- opět mobilní operátor vs paní Györfi
- podepsala smlouvu s odkazem na obchodní podmínky, prorogace soudu v místě sídla Pannon (275km od jejího bydliště, špatné spoje, ona v invalidním důchodu)
- směrnice 93/13/ES, čl. 6 - nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách nejsou pro spotřebitele závazné - systém ochrany spotřebitele vychází z nerovného postavení, tak úrovně informovanosti
- kogentní ustanovení směrnice směřující k nahrazení formální rovnováhy

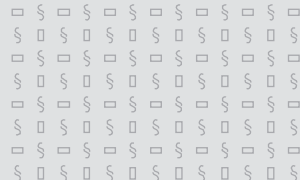
ESD, C-243/08 *Pannon* (2)

- ❑ směrnice, jejímž cílem je posílit ochranu spotřebitele, představuje opatření nezbytné ke splnění poslání svěřených Evropskému společenství, a zvláště ke zvyšování životní úrovně a kvality života v celém Společenství
- ❑ spotřebitel není zneužívající smluvní klauzulí vázán a v tomto ohledu není nezbytné, aby tuto klauzuli nejprve úspěšně napadl
- ❑ povaha a význam veřejného zájmu, od něhož se odvíjí ochrana, odůvodňují požadavek, aby měl vnitrostátní soud úřední povinnost posuzovat zneužívající charakter, a odstraňovat tak nerovnováhu, která existuje mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem

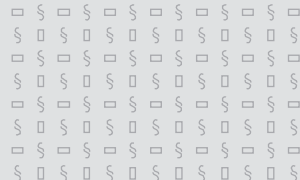
ESD, C-243/08 *Pannon* (3)

- proto nelze omezovat na pouhou možnost vyslovit se k případně zneužívajícímu charakteru určité smluvní klauzule, nýbrž je dána povinnost posoudit tuto otázku z úřední povinnosti, pokud má za tímto účelem k dispozici nezbytné informace o právním a skutkovém stavu, a to včetně případu, kdy řeší svou vlastní místní příslušnost
- ALE: směrnice vnitrostátnímu soudu neukládá povinnost vyloučit použití dotčené klauzule, pokud spotřebitel poté, co byl soudem upozorněn, nemá v úmyslu napadnout její zneužívající charakter a dovolávat se její nezávaznosti

ESD, C-243/08 *Pannon* (4)

- ❑ vnitrostátní soud má povinnost posoudit z úřední povinnosti zneužívající charakter smluvní klauzule, pokud má k dispozici informace o právním a skutkovém stavu, které jsou pro tyto účely nezbytné. Považuje-li takovouto smluvní klauzuli za zneužívající, zdrží se jejího použití, vyjma případu, kdy s tím spotřebitel nesouhlasí

ESD, C-243/08 *Pannon* (5)

které klauzule jsou zneužívající?

- příloha směrnice
- povaha zboží nebo služeb, pro které byla smlouva uzavřena, a s odvoláním na dobu uzavření smlouvy s ohledem na všechny okolnosti, které provázely její uzavření
- klauzule předpřipravená poskytovatelem nebo prodávajícím, jež nebyla projednána individuálně, která pro všechny spory plynoucí ze smlouvy zakládá příslušnost soudu sídla poskytovatele služeb (*ale také rozhodčí doložka*), všechna kritéria k tomu, aby mohla být z hlediska směrnice kvalifikována jako zneužívající